

In 2015 is het Milieu- en Duurzaamheidsprogramma 2016-2020 vastgesteld door de raad. In dit programma zijn een aantal evaluatiemomenten opgenomen. De evaluatiemomenten dienen ertoe inzicht te bieden in de voortgang van het programma. Voor u ligt de eerste evaluatie van het programma, de evaluatie over 2016. Per thema is geprobeerd een kort overzicht te geven van wat er in 2016 is gebeurd, of juist niet. Een financiële onderbouwing wordt in deze evaluatie niet gegeven, daarvoor wordt verwezen naar de jaarrekening over 2016.

Bodem 2016

Sanering Amaliastraat
De bacteriën doen hun werk! In 2015 zijn extra voedingsstoffen geïnjecteerd in de bodem voor de al aanwezige bacteriën. Met voldoende voedsel kunnen de bacteriën de verontreiniging in een aantal stappen afbreken naar niet schadelijke stoffen. Dit jaar genomen watermonsters tonen aan dat de verontreiniging afneemt! En er worden tussenproducten en onschadelijke eindproducten gevonden. In 2017 de volgende monitoringronde.

Volkstuin Hogeweg
Het volkstuincomplex aan de Hogeweg is ontstaan van verontreinigd puin onder en naast de paden. Hiermee zijn de gezondheidsrisico's voor de tuinters weggenomen. De sanering is in begin 2016 afgerond.

HAK-terrein
Geschikt maken voor woningbouw. Dat is de doelstelling van de sanering en het afgraven van het voormalig HAK-terrein. Begin oktober is gestart met de verwijdering van verschillende soorten bodemverontreiniging en van 24.000 kubieke meter verontreinigd puin. Per afvalstroom wordt

gekeken hoe dit zo (kosten)efficiënt mogelijk afgevoerd kan worden.

Ontwikkelingen van de rden
Ook door ontwikkelingen van rden wordt de bodem van Ridderkerk een stuk schoner! Voor de woningbouw op de locatie Riederwerf is een grootschalige bodemsanering uitgevoerd, die nu gefaseerd wordt afgerond. Voor de woontrens op het mooie Dierivierpunt geldt hetzelfde. Ook voor het herstructureringsproject van Woonvisie in Ridderkerk Centrum zijn een aantal verontreinigingen gesaneerd. De bodemverontreinigingen die zijn ontstaan door agrarische activiteiten in Nieuw-Reijerwaard worden gesaneerd, om te zorgen dat de bodem straks geschikt is voor de nieuwe functie. Gemeente Ridderkerk draagt hieraan bij vanuit een regulerende en faciliterende/stimulerende rol met advies en in sommige gevallen met een 'bevoegd gezag pet' op.

Gebiedsdossier Drinkwater-wingebied
In 2016 is een onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van bestrijdingsmiddelen op

particuliere volkstuinen en het gebruik door partners als Woonvisie en Sport en Welzijn (één van de acties uit het uitvoeringsprogramma). Uit het onderzoek blijkt dat partners zich over het algemeen goed houden aan het gebruiksverbod. Komend jaar zal een voorlichtingsstrategie worden bepaald om het verbod op chemische bestrijdingsmiddelen onder de aandacht te brengen/houden van terreinbeheerders in het drinkwaterbeschermingsgebied.

Bodeminformatiesysteem
Na jarenlang gebruik van een eigen applicatie voor bodeminformatie is Ridderkerk dit jaar regionale samenwerking aangeaan met DCMR Milieudienst Rijnmond. Hierdoor is één database ontstaan met alle bodeminformatie van de regio. Inclusief de bodeminformatie van de provincie Zuid-Holland, waardoor geen synchronisatie meer hoeft plaats te vinden. Door deze samenwerking zijn ook de jaarlijkse kosten gedaald.

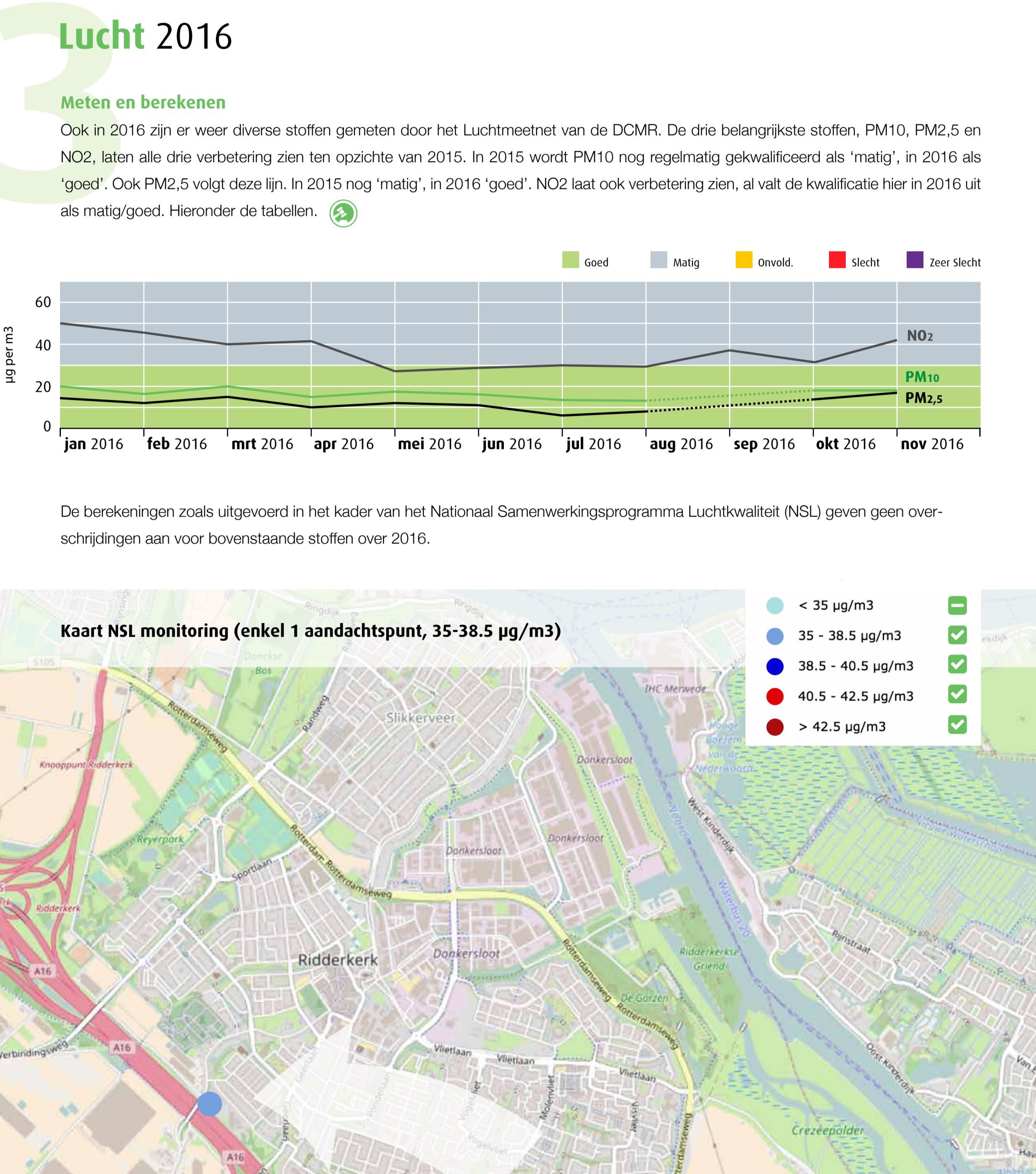
Externe Veiligheid 2016

Visie Externe Veiligheid
Het doel voor 2016 was om de Visie Externe Veiligheid te herzien. De komst van de Omgevingswet geeft een nieuwe wending aan dit dossier. Het is efficiënt om te starten met een herziening van de Visie, omdat nog onduidelijk is voor welke veranderingen de Omgevingswet gaat zorgen op het gebied van Externe Veiligheid. Zodra meer duidelijk wordt over de nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied, kan meer duidelijkheid worden gegeven over het proces rond de herziening.

Zolang werken we nog met de huidige Visie.

Pakor B.V.
Een van de doelen voor EV is om risico-dragende activiteiten zo minimaal mogelijk te houden. In dit kader is in 2015 de nieuwe vergunning van kracht geworden voor het bedrijf Pakor (opslag gevaarlijke stoffen). Met de nieuwe vergunning zijn ook realistische risicocontouren vastgesteld, waardoor er geen potentiële saneringsituatie meer geldt.

Rangeertrein Kijfhoek
In februari 2016 is een overzicht van komende ruimtelijke ontwikkelingen van de vier deelnemende gemeenten (Zwijnrecht, H.J. Ambacht, Barendrecht en Ridderkerk) binnen het invloedsgedrag van Kijfhoek gemaakt. Het blijken relatief kleine wijzigingen, die geen toename van het berekende groepsrisico tot gevolg hebben.

Lucht 2016

Metten en berekenen
Ook in 2016 zijn er weer diverse stoffen gemeten door het Luchtmeetnet van de DCMR. De drie belangrijkste stoffen, PM10, PM2.5 en NO2, laten alle drie verbetering zien ten opzichte van 2015. In 2015 wordt PM10 nog regelmatig gekwalificeerd als 'matig', in 2016 als 'goed'. Ook PM2.5 volgt deze lijn. In 2015 nog 'matig', in 2016 'goed'. NO2 laat ook verbetering zien, al valt de kwalificatie hier in 2016 uit als matig/goed. Hieronder de tabellen.

De berekeningen zoals uitgevoerd in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geven geen overschrijdingen aan voor bovenstaande stoffen over 2016.

Daarmee is eigenlijk al voldaan aan de hoofdoelstelling uit het Milieu- en Duurzaamheidsprogramma 2016-2020, namelijk het tegengaan van de normoverschrijding van NO2. In het actieplan Luchtkwaliteit 2016-2020 wordt nog nader ingegaan op het aandeel roet in de lucht. Het actieplan Lucht wordt opgeleverd in het voorjaar van 2017.

Geluid 2016

In 2016 is het actieplan Geluid (2016-2018) vastgesteld. Bij overschrijding van de plandrempel (63 dB) wordt (bij onderhoudsmomenten) stiller asfalt gelegd om de geluidbelasting van de weg te reduceren.

De sanering van de A-lijst en B-lijst loopt nog steeds. De A-lijst wordt op dit

moment fysiek gesaneerd (er worden maatregelen aangebracht aan de woningen aan de Rijksstraatweg), voor de woningen op de B-lijst worden op dit moment de saneringsprogramma's opgesteld.

In november 2016 heeft een brainstorm-sessie plaatsgevonden hoe het 'gat' in de weg bij de A15/A16 te dichten. Met

inbreng van de leden van de werkgroep Lucht en Geluid van het wijkoverleg Ridderkerk West en leden van het beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid worden voor het eerste kwartaal 2017 3 opties verder uitgewerkt.

Duurzaamheid 2016

In 2015 hebben bijna 200 landen in Parijs afgesproken dat de temperatuurstijging op aarde zullen beperken door de uitstoot van CO2 en andere broeikasgassen terug te brengen. In september 2016 heeft de Rijksministerraad het Klimaatkkoord van Parijs goedgekeurd. Hiermee wil het kabinet zich committeren aan de mondiale doelstelling om de gemiddelde temperatuurstijging te beperken tot ruim beneden de 2 graden, met het streven deze tot 1,5 graad te beperken. Daarmee is Nederland (en Ridderkerk) verplicht tot het nemen van maatregelen om de broeikasgasuitstoot zoveel als mogelijk te beperken.

Energiebesparing
Sinds 2 jaar is de WoonWijzerWinkel fysiek (in Rotterdam) en digitaal beschikbaar voor onze inwoners. Algemeen beeld is dat het aantal bezoeken / adviezen en dienstverlening het aantal gerealiseerde maatregelen steeds sneller groeit. In juli 2016 hebben bijna 70 Ridderkerse inwoners maatregelen uitgevoerd na advies van de WoonWijzerWinkel. Ook is geregeld de WoonWijzerWagen ingezet.

In maart 2016 is de WoonWijzerWagen in Ridderkerk-West ingezet. Met meer dan 50 bezoeken was het de beste bezochte dag aan de wagen in de regio op dat moment.

Ook de samenwerking met Woonvisie heeft in 2016 geleid tot mooie resultaten. Op 21 april 2016 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de 'Prestatieafspraken met Woonvisie en Progressie'. Hierin staat

dat we de energielasten van Ridderkerse huishoudens willen verlagen en nieuwe woningen duurzaam en aanpasbaar willen realiseren.

Dit heeft geleid tot afspraken zoals: Woonvisie biedt bewoners van ca. 1.000 woningen tegen gunstige voorwaarden zonnepanelen aan. Woonvisie realiseert een pilot met nul-op-de-meter woningen (zeer waarschijnlijk in wijk West), er komen 47 andere nul-op-de-meterwoningen en huurders worden geïnformeerd over energiezuinig wonen.

Tevens is Woonvisie voorzitter in een werkgroep Energie en Duurzaam in wijk West waarin zij met bewoners kennis uitwisselen en projecten opstarten, zoals het Repar Café.

Duurzame nieuwbouw
Bij de uitvoering van het Integraal Accommodatie Plan (IAP; vastgesteld in 2016) wordt nadrukkelijk rekening gehouden met duurzaamheid en het duurzaam realiseren van nieuwbouw accommodaties, naast renovatieplannen. Zo is er gestart met een locatiestudie naar het verplaatsen van de korbalevering KCR naar Sportpark Reijerpark en de bouw van een tweede sporthal.

De ambitie is een energieneutraal sportcomplex. Voor energie betekent dit een minimale energieprestatie van niet (EPC 0). De duurzaamheidsambities op het gebied van milieu, gezondheid, avval, materialen etc. worden in het programma van eisen opgenomen. Dit betekent dat in het gehele proces van programma van eisen tot en met de bouwfase zowel de EPC als de ambities van een duurzaamheidscertificaat centraal staat.

Duurzame energieopwekking
De lokale energie coöperatie De Groene Stroom is opgericht door Ridderkerse inwoners. Zij zetten dit jaar in op de ontwikkeling van een zonnepanelen op Sportzaal de Werf in beeld is. Door het beschikbaar stellen van het dak door de gemeente, kan De Groene Stroom samen met burgers circa 200 zonnepanelen plaatsen en dus circa 2500 kWh duurzame energie produceren. De Groene Stroom overleggen met potentiële investeerders voor het overnemen van de zonnepanelen op Recreatiecentrum De Fakkell. De gemeente heeft dit initiatief ondersteund en gecofinancierd.

De ruim 500 zonnepanelen op Recreatiecentrum De Fakkell zijn gerealiseerd. De gemeente Ridderkerk ontvangt hiervoor gedurende een periode van 15 jaar een subsidie op de geproduceerde energie.

De opbrengstgarantie van de zonnepanelen in het eerste jaar is 140.320 kWh. Daarmee wordt een CO2 uitstoot van 22,5 ton CO2 per jaar.

Ook is een zonnepanelensysteem geplaatst op het gemeentelijk PO1. Het gaat hierbij om 12 zonnepanelen met een verwachte opbrengst van 3000 kWh per jaar, bereikt binnen 10 maanden.

Afgelopen jaar is er, met een investeerder, gekeken naar de mogelijkheid tot het realiseren van een zonnepark op Bolnes Zuid. Dit heeft nog niet geleid tot realisatie maar we blijven ons inzetten om een zonnepark in Ridderkerk te verwesenlijken.

Nieuw Reijerwaard heeft de ambitie om het meest duurzame agrotechnische bedrijven-

terrein te worden voor wat betreft de opwekking, distributie en exploitatie van duurzame energie.

In 2016 is een aanbesteding gestart waarin partijen worden gevraagd een energiesysteem te ontwikkelen dat niet alleen voldoet aan de eisen van deze tijd, maar ook toekomstige mogelijkheden mogelijk maakt. Het wordt ruimte geboden voor tal van duurzame energieoplossingen, bestaande uit nieuwe. De ambitie is dat in het gebied zoveel mogelijk energie duurzaam wordt opgewekt en dat daarbij zoveel mogelijk vormen van opwekking worden ingezet. Daarbij is het niet de bedoeling dat er alleen duurzame energie wordt geproduceerd voor de bedrijven op het terrein, maar ook voor alomeren daarbuiten. De aanbesteding loopt op dit moment nog.

SOFTS
In 2016 heeft de gemeente Ridderkerk het startshot gegeven voor Softs Ridderkerk. Softs Ridderkerk is de landelijke primeur van het SOFTS Nederland-project dat sponsoren van zonne-energie met maatschappelijke organisaties verbindt. Samen met commerciële partijen wil de initiatiefnemer lokaal geproduceerde multifunctionele draaiende zonnepanelen plaatsen in Ridderkerk. De opzet is dat maatschappelijke organisaties (zoals sportverenigingen) 10 jaar lang gratis over het systeem kunnen beschikken om er vervolgens inkomsten mee te genereren. Door maatschappelijke partners te voorzien van zonnepanelen en

Mobiliteit en vervoer
Er is in 2016 een nieuw contract afgesloten voor de plaatsing van openbare laadpalen. Zowel inwoners als bedrijven kunnen hierna een oplaadpaal aanvragen op openbaar gebied. Er zijn inmiddels al meer dan 10 aanvragen gedaan.

andere functies aannemen, zoals bijvoorbeeld CO2 compensatie of luchtzuivering. Een slimme combinatie van functies levert geld op voor de verduurzaming van maatschappelijke partners. Een ander belangrijk kenmerk van Softs is, dat de panelen in Ridderkerk worden gemaakt door mensen uit Ridderkerk. Werkzoekenden worden daarvoor opgeleid en krijgen een baan.

Samenwerking met partners
In 2016 zijn we gestart met het faciliteren en ondersteunen van sportverenigingen bij verduurzaming. Dit o.a. met het oog op de start van de landelijke spel van de zogeheten landelijke subsidieregeling Energiebesparing en duurzame energie sportaccommodaties. Zo hebben we een energiescan uitgevoerd met 5 verenigingen, waaronder tennisvereniging RLTC. En een project met tennisvereniging d'Oudelande opgepakt. D'Oudelande heeft subsidie aanvraagd bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het treffen van energiebesparende maatregelen, waaronder het realiseren van LED verlichting op de banen. Hierna is er een businesscase opgesteld waarbij blijkt dat er sprake is van een sluitende businesscase. Daarmee kunnen de duurzaamheidsambities - en plannen van de vereniging uitgevoerd worden. Met de LED verlichting op de vereniging 25.000 kWh per jaar besparen, een CO2 reductie van 11,5 ton per jaar.

De oprichting van een fysiek Kenniscentrum Duurzaamheid is nog niet gerealiseerd. Een werkgroep, bestaande uit vier lokale onder-

ners, zijn structureel samengekomen met de doelstelling een kenniscentrum te realiseren voor het verzamelen en delen van complete, juiste en transparante kennis, zowel fysiek als digitaal. Dit is tot op heden niet eenvoudig gebleken waardoor er besloten is te kiezen voor een andere vorm. Dit heeft nog niet geleid tot realisatie maar we blijven ons inzetten om een zonnepark in Ridderkerk te verwesenlijken.

Nieuw Reijerwaard heeft de ambitie om het meest duurzame agrotechnische bedrijven-

Overige
In november 2016 heeft de gemeenteraad Ridderkerk ingestemd met de Stimuleringsregeling Duurzaamheid. Met de Stimuleringsregeling Duurzaamheid kunnen non-profit organisaties, schoolbesturen, Vereniging Van Eigenaren (VvE), en energiecoöperaties tegen een gunstig rentepercentage geld lenen voor verduurzaming. Zij kunnen geld lenen om energiebesparende maatregelen aan het gebouw te financieren. De maatregelen kunnen leiden tot een lagere energierekening, meer comfort en een beter binnenklimaat. Daarnaast draagt het bij aan een duurzame gemeente.

Op 26 mei is de gemeente Ridderkerk een Fair Trade project op scholen. Van Fair Trade gemeenten worden tot het uitreken van nieuwe Fair Trade certificaten de werkgroep blijft zich inzetten voor deze activiteiten.

Natuur en Milieu Communicatie & Educatie 2016

De hoofdoelstelling "Alle inwoners in Ridderkerk bewust maken van het belang van een schone leefomgeving" wordt via twee doorgaande wegen aangevlogen: De eerste doorgaande weg is de samenwerking van zelf doen door inwoners met een overheid die een andere rol krijgt. In 2016 onderzochten we hoe we vraag en aanbod op het gebied van NME (ontwikkeling naar NMDE) zichtbaar kunnen maken en wat een goede manier is waarop deze partijen elkaar kunnen vinden. Wat is die andere rol voor de gemeente? Om geen hiaat te laten ontstaan in het huidige aanbod is de tweede doorgaande weg het continueren van het gebruikelijke aanbod in Natuur & Milieueducatie. Het interessante is dat in het gebruikelijk aanbod inwoners ook steeds meer zelfwerkzaamheid laten zien. Twee voorbeelden illustreren dat.

